

Сумський державний педагогічний університет  
імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут фізичної культури

Кафедра логопедії

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Директор ІН інституту  
фізичної культури  
\_\_\_\_\_ Михайло ЛЯННОЙ  
«29» серпня 2025 р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
СПЕЦМЕТОДИКА ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ МОВИ**

*Галузь знань:* 01 Освіта/Педагогіка

*Спеціальність:* 016 Спеціальна освіта

*Освітньо-професійна програма:* Спеціальна освіта (Логопедія)

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

*Мова навчання:* українська

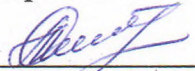
Погоджено науково-методичною  
комісією ІН інституту фізичної  
культури

«29» серпня 2025 р.

Голова

Людмила МОРОЗ, к.п. н., доцент

\_\_\_\_\_

Розробники: Лариса СТАХОВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри  
логопедії 

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри логопедії  
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Анатолій КРАВЧЕНКО, к.п.н., професор 

### Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників       | Освітній рівень          | Характеристика навчальної дисципліни |        |                       |  |
|-------------------------------|--------------------------|--------------------------------------|--------|-----------------------|--|
|                               |                          | денна форма навчання                 |        | заочна форма навчання |  |
| Кількість кредитів: 5         | бакалавр                 | Обов'язкова                          |        |                       |  |
|                               |                          | <b>Рік підготовки:</b>               |        |                       |  |
|                               |                          | 4-й                                  |        | 4-й                   |  |
|                               |                          | <b>Семестр</b>                       |        |                       |  |
| Загальна кількість годин: 150 |                          | 7-й                                  |        | 8-й                   |  |
|                               |                          | <b>Лекції</b>                        |        |                       |  |
|                               |                          | 22 год.                              |        | - год.                |  |
|                               |                          | 4 год.                               |        | - год.                |  |
|                               |                          | <b>Практичні, семінарські</b>        |        |                       |  |
|                               |                          | 24 год.                              |        | - год.                |  |
|                               |                          | 4 год.                               |        | - год.                |  |
|                               |                          | <b>Лабораторні</b>                   |        |                       |  |
|                               | <b>Самостійна робота</b> |                                      |        |                       |  |
|                               | 102 год.                 |                                      | - год. |                       |  |
| 142 год.                      |                          | - год.                               |        |                       |  |
| <b>Консультації:</b>          |                          |                                      |        |                       |  |
| 2 год.                        |                          | - год.                               |        |                       |  |
| - год.                        |                          | - год.                               |        |                       |  |
| Вид контролю:<br>екзамен      |                          |                                      |        |                       |  |

## 2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «*Специметодика початкового навчання мови*» є психолого-педагогічна і методична підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності, формування у студентів системи знань про закономірності навчання мови дітей з порушеннями мовлення та оволодіння методичними прийомами формування мовленнєвої компетенції в початковій ланці школи.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити майбутніх педагогів з методами та прийомами навчання грамоти (читання і письма), із методикою формування у школярів початкових уявлень про мову як систему (зокрема розкрити специфіку вивчення слова та речення), частини мови та основи морфемного аналізу слова, розкриваючи послідовність вивчення його значущих частин;

- навчити студентів моделювати уроки, добирати дидактичний матеріал, використовувати наочні та ігрові методи для візуалізації абстрактних граматичних понять, з урахуванням типологічних особливостей учнів;

- сформувати вміння реалізовувати корекційну спрямованість навчання під час опанування мовних знань.

Вивчення дисципліни спрямовано на формування в студентів програмних компетентностей:

***інтегральна компетентність:***

**ІК** - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурнопросвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної освіти (логопедії) і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

### ***загальні компетентності (ЗК):***

**ЗК-1** - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

**ЗК-2** - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

**ЗК-3** - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

**ЗК-4** - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

**ЗК-5** - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

**ЗК-8** - здатність працювати в команді;

**К-10** - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

### ***спеціальні компетентності (СК):***

**СК-1** - усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами;

**СК-2** - здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти, логопедії;

**СК-3** - здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності;

**СК-4** - здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення мовлення, актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами;

**СК-5** - здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами

(порушеннями мовлення), доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення;

**СК-6** - здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, логопедичний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів;

**СК-7** - здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища;

**СК-8** - готовність до діагностико-консультативної діяльності;

**СК-10** - здатність до системного психолого-педагогічного, логопедичного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами;

**СК-11** - здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації;

**СК-12** - здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції;

**СК-13** - здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб;

**СК-14** - здатність до роботи із спільнотою - на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей;

**СК-15** - здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності;

**СК-16** - здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;

**СК-19** - здатність здійснювати профілактику порушень усного та писемного мовлення в осіб різного віку на засадах соціального, педагогічного та психологічного характеру.

### 3. Передумови для вивчення дисципліни

Для ефективного вивчення навчальної дисципліни важливим є попереднє опанування наступними дисциплінами: «Вступ до спеціальності», «Психологія», «Психолінгвістика», «Загальна педагогіка», «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами генетики».

### 4. Результати навчання за дисципліною

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| Програмні результати навчання | <p><b>РН-6.</b> Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з порушеннями мовлення з врахуванням їхніх вікових та індивідуальних типологічних відмінностей.</p> <p><b>РН-7.</b> Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.</p> <p><b>РН -10.</b> Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p><b>РН-14.</b> Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя- 11 логопеда, вчителя-дефектолога, асистент вчителя-логопеда, асистент вчителя тощо.</p> <p><b>РН-19.</b> Вміти проводити диференційну діагностику порушень мовлення, оцінювати особливості психофізичного розвитку, визначати потенційні можливості осіб із порушеннями мовлення і здійснювати профілактику та корекцію порушень мовлення різного характеру й ступеня тяжкості у осіб різного віку</p> |
|-------------------------------|---|

## 5. Критерії оцінювання результатів навчання

| Кількість балів | Критерії оцінювання навчальних досягнень студента   |
|-----------------|---|
| 90 – 100        | Студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для творчого вирішення навчальних завдань, переконливо аргументує відповіді, обґрунтовує власні міркування та умозаключення. |
| 82 - 89         | Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, правильно вирішує навчальні завдання, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких не значна, добирає аргументи для підтвердження думок.   |
| 74 - 81         | Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти допущені помилки.  |
| 64 - 73         | Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є суттєві.  |
| 60 - 63         | Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за вихідний, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, з допомогою викладача може виправляти значну кількість суттєвих помилок.  |
| 35-59           | Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.   |
| 1 - 34          | Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.  |

### Критерії поточного контролю знань і умінь студентів

Поточний контроль теоретичних знань студентів здійснюється за 3-бальною шкалою: 0,5 – «незадовільно», 1 – «задовільно», 2 – «добре», 3 – «відмінно».

## Розподіл балів

| Розділ 1          |    |    |    |    |  |  |  |  |  | Сума      | Підсум-<br>ковий | Разом      |    |
|-------------------|----|----|----|----|--|--|--|--|--|-----------|------------------|------------|----|
| Поточний контроль |    |    |    |    |  |  |  |  |  | <b>75</b> | <b>25</b>        | <b>100</b> |    |
| T1                | T2 |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            | 8  |
| 4                 | 4  |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Самостійна робота |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| 2                 | 2  |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            | 4  |
| Розділ 2          |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Поточний контроль |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| T1                | T2 |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            | 10 |
| 5                 | 5  |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Самостійна робота |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| 2                 | 2  |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            | 4  |
| Розділ 3          |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Поточний контроль |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| T1                | T2 | T3 | T4 | T5 |  |  |  |  |  |           |                  |            | 25 |
| 5                 | 5  | 5  | 5  | 5  |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Самостійна робота |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| 2                 | 2  | 2  | 2  | 2  |  |  |  |  |  |           |                  |            | 10 |
| Розділ 4          |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Поточний контроль |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| T1                |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            | 10 |
| 10                |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| Самостійна робота |    |    |    |    |  |  |  |  |  |           |                  |            |    |
| 4                 |    |    |    |    |  |  |  |  |  | 4         |                  |            |    |

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |
|--|-------------|--|
|  |             | для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно   |
| 82 - 89                                      | B           | добре  |
| 74 - 81                                      | C           |  |
| 64 - 73                                      | D           | задовільно   |
| 60 - 63                                      | E           |  |
| 35-59  | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             |
| 1 - 34                                       | F           | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

#### 6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, комплексна контрольна робота, поточне теоретичне опитування, тестування, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

## **7. Програма навчальної дисципліни**

### **7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни**

#### **РОЗДІЛ 1**

### **НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ МОВИ**

#### ***Тема 1.1. Методика навчання української мови як педагогічна наука***

1. Предмет і завдання курсу.
2. Основні розділи курсу, їхня зумовленість змістом, завдання української мови як навчальної дисципліни в системі занять у початкових класах.
3. Зв'язок методики викладання української мови в початкових класах з іншими науками.
4. Концепція Нової української школи: мовна освіта.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти, аналіз змістових ліній галузі мови. Навчальні програми з української мови, їх структура.
6. Рекомендовані підручники для початкової школи.

#### ***Тема 1.2. Методика навчання грамоти в умовах нової української школи***

1. Періоди навчання грамоти.
2. Психолого-педагогічні та лінгвістичні основи методики навчання грамоти.
3. Психофізіологічна характеристика процесів читання й письма як видів мовленнєвої діяльності.
4. Порівняльно-критичний аналіз методів навчання грамоти.
5. Сучасний звуковий аналітико-синтетичний метод навчання грамоти.
6. Прийоми звукового аналізу й синтезу.
7. Реалізація змістових ліній типової освітньої програми через інтегрований курс «Навчання грамоти».

#### **РОЗДІЛ 2**

### **МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СИНТАКСИСУ**

#### ***Тема 2.1. Методика вивчення розділу «Речення»***

1. Значення знань із синтаксису в початкових класах.
2. Вироблення початкових уявлень про речення і його будову.
3. Формування поняття про речення.
4. Вивчення типів речень за метою висловлювання та інтонацією.

#### ***Тема 2.2. Методика засвоєння синтаксичних понять у початкових класах.***

1. Робота над засвоєнням понять «основа речення», «головні члени речення».
2. Робота над засвоєнням синтаксичного зв'язку між членами речення.

3. Вивчення однорідних членів речення.
4. Ознайомлення зі складним реченням.
5. Вправи із синтаксису і пунктуації.

### **РОЗДІЛ 3**

#### **МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ**

##### ***Тема 3.1. Іменник.***

1. Вивчення частин мови відповідно до програми.
2. Основні завдання вивчення іменника в початковій школі.
3. Вивчення іменника в 1-2 класах.
4. Вивчення іменника у 2-3 класах.

##### ***Тема 3.2. Прикметник.***

1. Мета та завдання вивчення прикметника в початковій школі
2. Формування загального поняття про прикметник.
3. Методика вивчення роду і числа прикметників.
4. Типові труднощі учнів і шляхи їх подолання.

##### ***Тема 3.3. Дієслово.***

1. Основні завдання вивчення дієслова.
2. Формування загального поняття про дієслово.
3. Вивчення числа і роду дієслів.
4. Змінювання дієслів за часами
5. Вивчення неозначеної форми.
6. Ознайомлення з поняттям «особа».
7. Правопис закінчення дієслів.

##### ***Тема 3.4. Займенник.***

1. Основні завдання вивчення дієслова.
2. Формування уявлення про займенник.
3. Засвоєння правопису відмінкових форм особових займенників.

##### ***Тема 3.5. Прислівник. Числівник. Службові частини мови.***

1. Методика вивчення прислівника.
2. Методика ознайомлення з числівником.
3. Методика ознайомлення зі службовими словами

### **РОЗДІЛ 4**

#### **МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «ТЕКСТ»**

##### **Тема 4.1. Робота над текстом в початковій школі.**

1. Формування початкових уявлень про текст.
2. Робота над текстом у 1-2 класах, основні ознаки тексту.
3. Робота над текстом у 3-4 класах.

## 7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

| Назви розділів і тем  | Кількість годин |              |          |        |       |              |              |          |          |        |       |           |
|---|-----------------|--------------|----------|--------|-------|--------------|--------------|----------|----------|--------|-------|-----------|
|   | Денна форма     |              |          |        |       | Заочна форма |              |          |          |        |       |           |
|   | Усього          | у тому числі |          |        |       | Усього       | у тому числі |          |          |        |       |           |
|   |                 | Лекції       | Практ.   | Лабор. | Конс. |              | Самост.р     | Лекції   | Практ.   | Лабор. | Конс. | Самост.р  |
| <b>РОЗДІЛ 1. Науково-теоретичні основи методики початкового навчання мови</b>   |                 |              |          |        |       |              |              |          |          |        |       |           |
| Тема 1.1.<br><i>Методика навчання української мови як педагогічна наука</i>     | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 12           | 1        | 1        |        |       | 10        |
| Тема 1.2.<br><i>Методика навчання грамоти в умовах нової української школи</i>  | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 10           |          |          |        |       | 10        |
| <b>Всього за розділом</b>   | <b>28</b>       | <b>4</b>     | <b>4</b> |        |       | <b>20</b>    | <b>22</b>    | <b>1</b> | <b>1</b> |        |       | <b>20</b> |
| <b>РОЗДІЛ 2. Методика вивчення елементів синтаксису</b>                         |                 |              |          |        |       |              |              |          |          |        |       |           |
| Тема 2.1.<br><i>Методика вивчення розділу «Речення»</i>                         | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 12           | 1        | 1        |        |       | 10        |
| Тема 2.2.<br><i>Методика засвоєння синтаксичних понять у початкових класах.</i> | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 10           |          |          |        |       | 10        |
| <b>Всього за розділом</b>   | <b>28</b>       | <b>4</b>     | <b>4</b> |        |       | <b>20</b>    | <b>22</b>    | <b>1</b> | <b>1</b> |        |       | <b>20</b> |
| <b>РОЗДІЛ 3. Методика вивчення частин мови</b>                                  |                 |              |          |        |       |              |              |          |          |        |       |           |
| Тема 3.1.<br><i>Іменник.</i>  | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 19           | 2        | 2        |        |       | 15        |
| Тема 3.2.<br><i>Прикметник</i>  | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 15           |          |          |        |       | 15        |
| Тема 3.3.<br><i>Дієслово.</i>   | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 15           |          |          |        |       | 15        |
| Тема 3.4.<br><i>Займенник.</i>  | 14              | 2            | 2        |        |       | 10           | 15           |          |          |        |       | 15        |

|   |     |    |    |  |   |     |     |   |   |  |  |     |
|---|-----|----|----|--|---|-----|-----|---|---|--|--|-----|
| Тема 3.5.<br><i>Прислівник.<br/>Числівник.<br/>Службові<br/>частини мови.</i> | 14  | 2  | 2  |  |   | 10  | 15  |   |   |  |  | 15  |
| Всього за<br>розділом   | 70  | 10 | 10 |  |   | 50  | 79  | 2 | 2 |  |  | 75  |
| <b>РОЗДІЛ 4. Методика вивчення розділу «текст»</b>                            |     |    |    |  |   |     |     |   |   |  |  |     |
| Тема 4.1. <i>Робота<br/>над текстом в<br/>початковій<br/>школі.</i>           | 20  | 4  | 4  |  |   | 12  |     |   |   |  |  | 27  |
| Всього за<br>розділом   | 20  | 4  | 4  |  |   | 12  |     |   |   |  |  | 27  |
| <i>Підсумкове</i>   | 4   |    | 2  |  | 2 |     | 27  |   |   |  |  |     |
| Усього годин  | 150 | 22 | 24 |  | 2 | 102 | 150 | 4 | 4 |  |  | 136 |

### 7.3. Теми практичних (семінарських) занять

| №<br>з/п     | Назва теми  | Кількість годин |              |
|--------------|---|-----------------|--------------|
|              |   | Денна<br>форма  | Заочна форма |
| 1            | Методика навчання української мови як педагогічна наука     | 2               | 1            |
| 2            | Методика навчання грамоти в умовах нової української школи  | 2               |              |
| 3            | Методика вивчення розділу «Речення»                         | 2               | 1            |
| 4            | Методика засвоєння синтаксичних понять у початкових класах. | 2               |              |
| 5            | Іменник.  | 2               |              |
| 6            | Прикметник  | 2               | 2            |
| 7            | Дієслово.   | 2               |              |
| 8            | Займенник.  | 2               |              |
| 9            | Прислівник. Числівник. Службові частини мови.               | 2               |              |
| 10           | Робота над текстом в початковій школі.                      | 4               |              |
| 11           | Підсумкове  | 2               |              |
| <b>Разом</b> |   | <b>24</b>       | <b>4</b>     |
|              |   |                 |              |

## 8. Рекомендовані джерела інформації

### *Основна:*

1. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі (Методика і технологія навчання). Тернопіль: Астон. 2002.
2. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. Ред. М. С. Вашуленка. К. : Літера ЛТД, 2011. 364 с.
3. Вашуленко М.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод.посіб. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2019. 192с.
4. Канищенко А.П. Лекційно-практичний курс з дисципліни «Методика навчання української мови в початковій школі». Книга 1. (розділи «Методика вивчення мовної теорії», «Методика розвитку усного та писемного зв'язного мовлення»). Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2016. 176 с.

### *Додаткова:*

1. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід (Дидактичний аспект). Х.: Скорпіон, 2000.
2. Вашуленко М. Методичні рекомендації до навчання української мови (рідної) в 4 класі. *Початкова школа*. 2004. № 8. С. 13-17.
3. Вашуленко М. С. Методичні рекомендації до роботи за підручником «Рідна мова», 3 клас та орієнтовне календарне планування. *Початкова школа*. 2003. № 8. С. 16 -22.
4. Коваль Г.П., Деркач Н.І., Наумчук М.М. Методика викладання української мови: навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів. Тернопіль: Астон, 2008. 287с.
5. Коваль Г.П. Звуко-буквений аналіз на уроках української мови у початкових класах. Спецкурс з методики викладання української мови. Навч.

– метод. посібн. для студ. пед. ф-ту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2003.

6. Кочерга О. Психофізіологічні особливості діяльності першокласників. *Початкова школа*. 2005. № 3. С. 5-9.

7. Хорошковська О. Н. Методика навчання української мови у початкових класах : підручник для студентів ВНЗ та вчителів. К. : Промінь, 2006.

8. Дубовик С. Г., Костенко Т. С. Організаційно-методичні основи вивчення розділу «Речення» в початковій школі. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 10(24).

9. Роєнко Л. М., Торчинська Т. А. Методика навчання української мови у початковій школі: практикум: посіб. для студ. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2021. 148 с.

10. Грамота Н. М. Методика навчання граматики у початковій школі. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2018.

11. Савченко О. Я. Початкова освіта: теорія і практика. К.: Педагогічна думка, 2020.

12. Іваненко І. І. Методика розвитку мовлення молодших школярів. Харків: Ранок, 2019.